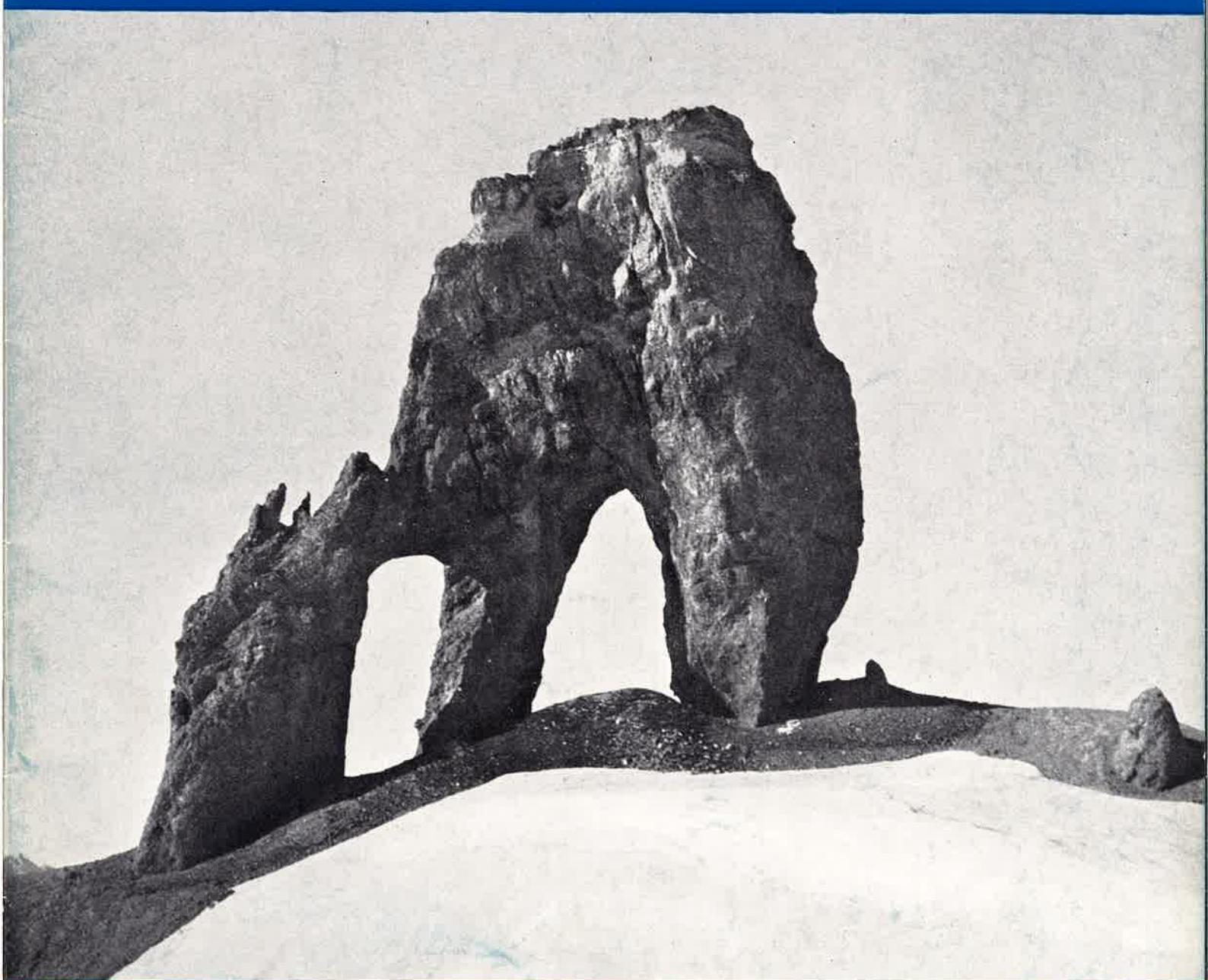

STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI

AKTIESELSKAP

BERETNING FOR 44. DRIFTSÅR 1959-60

44.

ÅRSBERETNING

*Store Norske Spitsbergen
Kulkompani*

A K T I E S E L S K A P

DRIFTSÅRET

1. APRIL 1959 · 31. MARS 1960

J. W. EIDES BOKTRYKKERI

REPRESENTANTSKAPET 1959—60

ORDFØRER: *H.r.advokat Gunnar Greve.*
VISEORDFØRER: *Skipsreder Johan Horn.*

Dispasjør Henrik Ameln jr.
Direktør Erik Anker
Direktør Job. Danielsen
H.r.advokat Gunnar Greve
Skipsmekler Halfdan Grieg
O.r.sakfører Per Brandt Hansen
H.r.advokat Jens P. Heyerdahl jr.
Skipsreder Johan Horn
Kommandørkaptein Halvor Kopsland†
Generalkonsul Erling Lind
Kjøpm. Edv. Riisøen jr.

SUPPLEANTER:

1. *Direktør Christian Anker*
2. *Skipsreder Kjell Bruusgaard*
3. *Ingeniør Rasmus Figenschou*
4. *Direktør Egill Langlo*

STYRET 1959—60

FORMANN: *Skipsreder Hilmar Reksten.*
VISEFORMANN: *Skipsreder Hans Westfal-Larsen.*

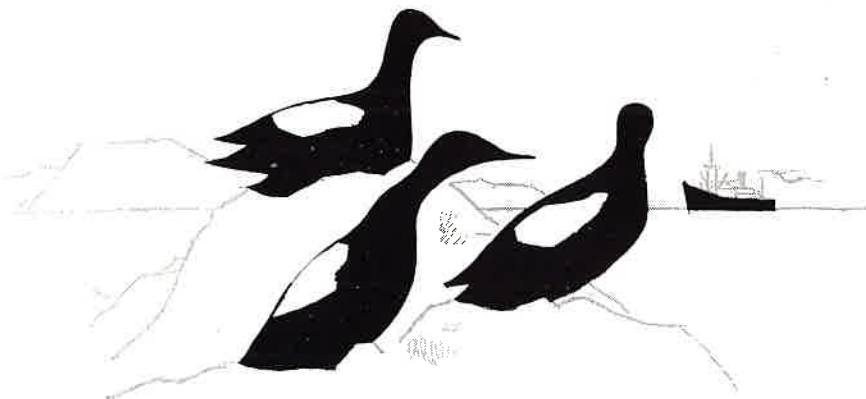
Fylkesmann Lars Evensen
Direktør Ivar Lund
Skipsreder Hilmar Reksten
Skipsreder Hans Westfal-Larsen
Ekspedisjonssjef K. J. Øksnes

SUPPLEANT:

Direktør Chr. A. Jakbelln

ADMINISTRASJONEN 1959—60

Direktør Atle Gadd Bjørkum.
Direktør Knut Bryn Deinboll.

STYRETS BERETNING

for driftsåret

1. april 1959 – 31. mars 1960

GRUBEDRIFTEN. Longyearbyens innbyggerantall over vinteren 1959/60 var 742, hvorav 570 var direkte tilknyttet grubedriften. De øvrige 172 representerte selskapets funksjonærfamilier samt statstjenestemenn med familier. Av de overvintrende var 92 barn under og i skolepliktig alder.

Produksjonen i driftsåret utgjorde 306.000 tonn, hvorav 14.000 tonn gikk til eget forbruk. Skippingskvantumet utgjorde 192.000 tonn.

Driftsåret markeres ved overgangen til produksjon i den nye grube V som kom i gang overensstemmende med tidsplanen og uten overskridelse av kalkyler.

Det er en glede å kunne fastslå at resultatet av det arbeid som er nedlagt i forbindelse med grube V allerede kan karakteriseres som meget lovende. Driften i den nye grube byr på vesentlige fordeler fremfor driften i de gamle gruber med sine spredte gjenværende kullforekomster, og kullkvaliteten er konkurransedyktig. Som følge av de rasjonaliseringstiltak som er gjennomført med anleggs- og åpningsarbeid i den nye grube er det lyktes å øke produktiviteten til henimot det dobbelte av hva den var i de gamle gruber. Kullplogen befinner seg fortsatt på eksperimentstadiet, og det vil ennå være for tidlig å trekke endelige konklusjoner med hensyn til dens anvendelighet for våre forhold.

Bortsett fra en stormperiode i februar var vinteren klimatisk av de bedre, og det har ikke vært forbundet med særlige vanskeligheter å holde veier åpne og transportmidler i gang.

Et uhell rammet i januar den nye taubane til grube V idet en avsporet kibb som kilte seg fast i en taubanebukk, forårsaket at denne taubanebukk og den påfølgende ble rent overende og ødelagt. Skaden ble utbedret i løpet av 10 døgn. Der er iverksatt tiltak for å hindre gjentagelse av slike skader. Kullproduksjonen forløp ellers normalt uten uhell av betydning.

Ved siden av driften i grube V har der over vinteren vært drevet oppfaringsarbeider i grube IV for å gjøre denne driftsklar som reservegrube.

I april 1959 oppsto det selvantennelse i skeidetippen nedenfor grube II. Brannen fikk snart et stort omfang og det var i lang tid fare for at den skulle bre seg til de brannfarlige daganlegg med silo og taubanestasjon med derav følgende total stans i produksjonen inntil grube V kom i drift. I den vanskeligste periode måtte taubanen stanses noen dager vesentlig grunnet røkplagen. Brannen antas nå å være under kontroll.

Det har i driftsåret ikke vært arbeidskonflikter av noen betydning. Mindre uoverensstemmelser har vært løst på stedet.

Selskapets styre ønsker i forbindelse med åpningen av grube V å gi sin anerkjennelse til arbeidere, ingeniører og øvrige funksjonærer for den interesse og det arbeid som har vært nedlagt i forbindelse med overgangen til produksjon under nye forhold.

SALG OG SKIPNING. Kullmarkedet i Europa som ved avslutningen av forrige driftsår ble karakterisert ved markert overproduksjon i forhold til faktisk behov, har i løpet av det driftsår som denne beretning omfatter ikke undergått vesentlig forandring. De tiltak som ble satt i verk for å avbøte kullkrisen, begrensning av produksjonen og av import fra USA, har ikke gitt de øyeblikkelige resultater som var tilsiktet. Fremdeles ligger Europas kullproduiserende land inne med store usolgte lagre og fremdeles øver de store mengder kull som frembys på markedet fra østeuropeiske land sitt press på avsetningsmuligheter og priser.

Den tyske kulltoll som etter sin forutsetning var av midlertidig karakter, opprettholdes fremdeles og skaper sine spesielle vanskeligheter i forbindelse med våre salg til Forbundsrepublikken. Våre tyske kunder har vist stor forståelse for disse spesielle problemer og gitt oss full støtte i våre anstrengelser for å få eliminert skadevirkningene. Det kgl. Utenriksdepartement har likeledes ytet verdifull hjelp vis à vis de tyske myndigheter.

Av det skipede kvantum på 192.000 tonn avtok Nord-Norge ca. 68.000 tonn. Norge for øvrig ca. 27.000 tonn og utlandet ca. 97.000 tonn.

Det totale skipningskvantum etter krigen er med dette kommet opp i ca. 4.2 mill. tonn, hvorav det til Norge er levert ca. 3 mill. tonn og til utlandet ca. 1.2 mill. tonn.

Valutainntektene i tiårsperioden 1950/60, vesentlig opptjent i D-M, ekvivalerer ca. 140 mill. kroner.

De priser vi oppnådde for våre salg i 1959 var tilfredsstillende sett i forhold til markeds-situasjonen, men ga ikke full dekning for omkostningene ved drift i de gamle gruber. Det er grunn til å tro at vi med den rasjonaliserte drift i den nye grube og den bedre kvalitet vil være konkurransedyktige i fremtiden også på et vanskelig marked.

Når det gjelder avsetningsmulighetene fremover er det fremdeles våre tyske kunder og Nord-Norge vi kan bygge på.

Det i forrige årsberetning adviserte koksverk er ennå ikke kommet utover planleggingsstadiet, og selv om statsmyndighetene i nærmeste fremtid ventes å ville ta positivt standpunkt til bygging av et norsk koksverk, vil det ennå ta noen år før leveranser til et slikt koksverk kan bli en realitet.

Fraktavtale i forbindelse med transport til og fra Svalbard har i år som tidligere vært inngått med rederiet Jacob Kjøde A/S. Skipningene forløp tilfredsstillende. Brødr. Jacobsens Rederi A/S, Tromsø, ytet isbryterassistanse i forbindelse med navigasjonens åpning. Isforholdene var normale.

Med henblikk på en nærmere geologisk undersøkelse av våre eiendommer på Svalbard ble det på forsommeren i år inngått avtale om at pågående undersøkelser av eventuelle oljeforekomster på Svalbard også kommer til å omfatte vårt selskaps eiendommer.

REGNSKAP. Revidert regnskap for driftsåret 1. april 1959 til 31. mars 1960 fremlegges.

Vinnings- og tapskonto er gjort opp med underskudd stort kr. 860.243,— som er dekket ved overføring fra disposisjonsfondet. Dette resultat fremkommer etter at årets beregnede ordinære avskrivninger på faste aktiva er foretatt med kr. 3.743.950,—, inklusive forskuddsavskrivninger på kr. 1.448.500,— som ble gjennomført i fjorårets regnskap i henhold til lov av 12/4 1957 slik at årets vinnings- og tapskonto er belastet med avskrivninger på netto kr. 2.295.443,—.

Det er foretatt endel rent redaksjonelle endringer i regnskapet. Disse endringer er også gjennomført for sammenligningstallene fra 1958/59-regnskapet.

Beholdningene av driftsmaterialer og salgsprodukter er vurdert etter samme retningslinjer som i tidligere års regnskaper.

Tilgangene under aktivapostene: Åpnings- og oppfaringsarbeider kr. 2.200.000,—, Bygninger og bygningsmessige anlegg kr. 7.170.382,—, Maskiner, transportmateriell o. lign. kr. 1.512.327,—, gjelder i alt vesentlig investeringer i forbindelse med den nye grube V, som overensstemmende med plan ble fullført og satt i drift i oktober 1959. I alt har de investeringer som inngår under den nye grube V kostet henimot kr. 24.000.000,—. Dette beløp er i overensstemmelse med de av styret i sin tid godkjente planer.

Siden krigen er det dermed investert i alt kr. 71.500.000,— på Spitsbergen.

Lønninger til arbeidere og funksjonærer utgjorde i driftsåret kr. 14.840.000,—.

Selskapet har i regnskapsåret emittert et partialobligasjonslån stort kr. 15.000.000,— med pant i selskapets anlegg på Svalbard og garantert av Den norske Stat.

Selskapet har dessuten statsgaranti for en driftskreditt på inntil kr. 9.000.000,—. Denne kreditt var ikke nyttet ved regnskapsårets utløp.

Bergen, den 8. september 1960.

I styret for
STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI
Aktieselskap

Hilmar Reksten
formann

Hans Westfal-Larsen

Ivar Lund

Lars Evensen

Chr. A. Jakkelln

REGNSKAP 1959-1960

VINNINGS- OG TAPSKONTO 1.4 1959 - 31.3 1960

	1959/60	1958/59*
Produksjonsinntekter	kr. 18.844.152	19.700
Direkte produksjonskostninger	kr. 11.867.329	9.009
Bysamfunns- og andre sosiale omkostninger på Svalbard	» 2.614.216	2.885
Administrasjonsomkostninger Svalbard	» 1.033.409	1.027
	<u>kr. 15.514.954</u>	<u>12.921</u>
Brannassurans	» 138.810	129
Kullekportavgift	» 138.932	204
Pensjoner og pensjonsforsikring	» 154.845	155
	<u>kr. 15.947.541</u>	<u>13.409</u>
Administrasjons- og salgsmkostninger Norge	» 807.823	918
Godtgjørelse til:		
Representantskap, styre og forretningsførere	» 172.741	159
Driftsomkostninger total eksklusiv renter	» 16.928.105	14.486
Brutto driftsoverskudd grubedriften	kr. 1.916.047	5.214
Andre inntekter	» 313.428	324
	<u>kr. 2.229.475</u>	<u>5.538</u>
Renter	» 794.275	264
Brutto driftsoverskudd i alt	kr. 1.435.200	5.274
Avsatt til skatter	» 0	94
Ordinære avskrivninger	kr. 3.743.950	
— andel av forskuddsavskrivning 1958/59	» 1.448.507	4.654
Netto driftsoverskudd	<u>kr. 860.243</u>	<u>+ 526</u>

som foreslås dekket ved overførsel fra disposisjonsfondet.

*) Om endring av 1958/59 tallene — se styrets beretning.

AKTIVA

GENERALBALANSE PR. 1.4 1960

PASSIVA

	1959/60	1958/59 1.000 kr.	1959/60	1958/59 1.000 kr.
Land- og gruberettigheter	kr. 2.955.000		Aksjekapital	kr. 9.600.000
+ årets avskrivning	» 306.000	2.955	Reservefond	» 2.000.000
Åpnings- og oppfaringsarbeider	kr. 5.070.342		Disposisjonsfond:	
+ tilkommet 1959/60	» 2.200.000		Saldo pr. 1/4 1959	kr. 3.208.957
	kr. 7.270.342		Fragår: underskudd 1959/60	» 860.243
+ årets avskrivning	» 423.000	5.070	Fond til sosiale formål på Svalbard I	kr. 36.984
Bygninger og bygningsmessige anlegg	kr. 3.648.905		Fond til sosiale formål på Svalbard II	» 23.615
+ tilkommet 1959/60	» 7.170.382		Partialobligasjonslån og annen pantegjeld på selska-	
	kr. 10.819.287		pets eiendommer	» 18.985.000
+ årets avskrivning etter fradrag av	» 666.367	3.649	Spitsbergenpenger i sirkulasjon	» 1.284.831
forskuddsavskrivning	kr. 181.118		Avsetning til påløpne skatter	» 179.746
Maskiner, transportmaterieil o.l.	» 1.512.327		Iilignet, ikke betalte skatter	» 1.419
+ tilkommet 1959/60	kr. 1.693.445		Andre kreditorer	» 6.117.556
			Garantiansvar	kr. 24.000
+ årets avskrivning etter fradrag av	» 692.427	181		
forskuddsavskrivning	kr. 1.001.018			
Sum anlegg Svalbard	kr. 20.650.280	11.855		
Faste eiendommer Norge	kr. 6.158.625			
+ frasalg, netto	» 74.390			
	kr. 6.084.235	6.159		
+ årets avskrivning	» 112.285			
Øvrige driftsmidler Norge	kr. 723.507			
+ årets avskrivning	» 95.363	723		
Beholdning driftsmaterialer	» 917.381	2.807		
Beholdning salgsprodukter	» 6.328.350	3.123		
Andeler i andre selskaper	» 92.301	90		
Veksler	» 0	3		
Debitorer	kr. 2.674.390	3.487		
Lån til ansatte	» 9.572	25		
Forskudd til leverandører	» 0	1.655		
Kassabeholdninger Svalbard og Norge	» 968.742	1.085		
Innstående i bank og postgiro	» 2.336.755	46		
	kr. 40.577.865	31.058		

Bergen, 31. mars 1960
8. september

I styret for

STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI AKTIESELSKAP

Hilmar Rekten, Lars Evensen Ivar Lund Hans Westfal-Larsen Chr. A. Jakbellin
formann

Revisjonsberetning avgitt, datert 9/9 1960.

Hans L. Markussen,
statsaut. revisor

Knut Deinboll, Atle G. Bjørkum,
direktør

Othar Opsand,
regnskapsjef

31.058

kr. 40.577.865

Foranstående årsberetning med vedheftede utdrag av Vinnings- og Tapskonto er godkjent i representantskapsmøte i dag til fremleggelse på generalforsamlingen med innstilling om at regnskapet godkjennes og at styret bevilges ansvarsfribet for forretningsførselen.

Den ordinære generalforsamling besluttedes avholdt onsdag 26. oktober 1960 kl. 14 på selskapets kontor i Strandgaten 209, Bergen.

Bergen, den 3. oktober 1960

GUNNAR GREVE

Representantskapets ordfører

* * * * *

BILDER OG KART

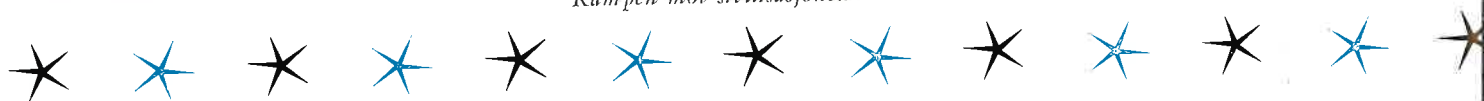

Arctic safari

Kampen mot sivilisasjonen

Vil du være med så heng på —

Vei i vellingen

